

[Elsø-Merete Ross.]

ordentlig nødvendig. Jeg tror, man trygt kan sige, at den oplysningsvirksomhed, der allerede har fundet sted, har beredt vejen for, at et lovforslag som det foreliggende omfattes med så stor interesse og sympati, som tilfældet er i store dele af befolkningen. Men dette oplysningsarbejde må fortsættes og udbygges. Et sekretariat under undervisningsministeriet er sikkert ikke det bedste sted at vælge til at lede et folkeligt oplysningsarbejde fra, men skulle der ikke være andre til at lede det, er der dog i loven åbnet mulighed for, at det kan ske gennem sekretariatet. Oplysningsarbejdet skal finde sted, men udvalget mener, at det bedste og rimeligste ville være at løse denne opgave gennem andre organer, som allerede har erfaringer på området. Der tænkes her på Mellemfolkeligt Samvirke og UNESCOs nationalkommission. Jeg er glad over, at alle medlemmer af udvalget i hvert fald nu ved, hvad Mellemfolkeligt Samvirke er, og hvad det har udført i årenes løb. Med større støtte ville Mellemfolkeligt Samvirke kunne få endnu større betydning i oplysningsarbejdet. Også UNESCOs nationalkommission har gjort et arbejde, der må fortsættes.

Desuden foreslås der statstilskud til andre private organisationers oplysningsarbejde. Det er jo ikke meningen, at godt arbejde, der er i gang, skal standses; tværtimod skal det have mulighed for yderligere udvidelse, så oplysningen kan nå ud til befolkningen ad mange forskellige kanaler.

Det folkeoplysende arbejde er én side af sagen, men jeg tror, at hvis forståelsen af, at vi lever i én verden og derfor har en forpligtelse og et ansvar over for alle vore medmennesker, skal slå rod, er det nødvendigt, at grundlaget derfor lægges allerede i skolen. Den blå betænkning om undervisningen i skolerne har også medtaget denne form for undervisning; geografi og historiebøger er ved at blive ændret med dette formål for øje. Det vil derfor være rimeligt, at ikke styrelsen, men undervisningsministeriet viderefører det påbegyndte arbejde. Udvalget mener, at dette arbejde bør udvides og støttes økonomisk.

I det oprindelige lovforslag nævntes oprettelsen af et u-landsinstitut. Dette institut fik ved første behandling fra alle partier

en ugunstig modtagelse. Når instituttet ikke er medtaget i ændringsforslaget, er det dog ikke ensbetydende med, at tanken for evigt er opgivet, men at andre løsninger for tiden forekommer at være mere velegnede. Det nu foreslåede dokumentationscenter svarer faktisk til de forskningsinstitutter, der er foreslået på nordisk basis, men er et mindre prætentivt og ærligere udtryk for de opgaver, der skal løses. Det gælder i første omgang om at samle materiale om u-landene, stille det overskueligt op og lave resumeer til brug for både styrelsen og eksperterne og samtidig at virke som et servicecenter eller bibliotek, der kan være de organisationer, som driver oplysningsvirksomhed, behjælpelig med informationer.

Det egentlig videnskabelige forskningsarbejde mener jeg bedre varetaget gennem det foreslåede forskningsudvalg, som styrelsen bør nedsætte. Det kan tage initiativ til, at enkelte videnskabsmænd eller afdelinger på universiteter og læreanstalter tager forskningsopgaver op i forbindelse med u-landene. Forskningsrådet skal desuden være rådgivende angående udefra kommende forslag om forskningsopgaver. Det er indlysende, at forskning på visse områder kan være en forudsætning for at løse særlige bistandsprojekter. Til sådanne forskningsopgaver foreslås afsat et årligt beløb på styrelsens budget.

Styrelsens opgave 13, at gennemføre offentlige indsamlinger til fordel for arbejdet i u-landene, trænger efter min mening i høj grad til at suppleres med udvalgets betænkning, som siger, at sådanne indsamlinger kun skal ske undtagelsesvis. Der er jo nemlig mange humanitære opgaver, som også skal løses. Til dem finder jeg det ganske rimeligt at Røde Kors, UNICEF, Flygtningehjælpen, Missionen og mange andre samler ind. Men den permanente danske indsats for u-landene, som den højtærede udenrigsminister sagde måske ville blive denne og de kommende generationers største udenrigspolitiske problem, bør efter min mening virkelig kun meget, meget undtagelsesvis drives på indsamlingsbasis.

Den landsindsamling, der nu finder sted, kombineres med et stort oplysningsarbejde. Jeg ved godt, at der i det høje ting er forskellige opfattelser af, hvilken rolle de